

העותרים:

1. **טספיה קסאן**, ת"ז -----

2. **באנצ'איהו קסאן**, ת"ז -----

3. **האגודה לזכויות האזרח בישראל**, ע"ר 580011567

באמצעות ב"כ עו"ד עודד פלר (מ"ר 36085) ו/או עדן גלעד ו/או אבנר פינצ'וק ו/או
גדיר ניקולא ו/או דבי גילד-חיו ו/או מיכל תגיר ו/או עביר גיבוראן ו/או טל חסין
ו/או ניצן אילני ו/או הגר שחטר ו/או רעות שאער ו/או הילה שרון ו/או יעל זיידמן
ו/או אלזה בונייה

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

- נ ג ד -

המשיבה:

עיריית ירושלים

באמצעות עו"ד חיים נרגסי ואח'
היועץ המשפטי, עיריית ירושלים
כיכר ספרא 8, ת"ד 775
ירושלים 9100707

טל': 02-6297592 ; דוא"ל: NRHAIM@jerusalem.muni.il

עתירה מינהלית ובקשה לקיום דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה לאפשר לעותרים 1-2 (להלן: **העותרים**) להקים מאהל
מחאה בסמוך למשרד ראש הממשלה בקרית הממשלה בירושלים מיום 23.9.2026 ועד ליום
22.10.2026.

ההחלטה מושא הליך זה: החלטת היועץ המשפטי לעיריית ירושלים, עו"ד חיים נרגסי, מיום
16.9.2026 לסרב לבקשת העותרים כמבוקש בעתירה זו.

סמכות: לבית משפט זה הסמכות העניינית לדון בעתירה, לפי פרט 8(א) לתוספת הראשונה לחוק
בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 ("החלטה של רשות מקומית או של נושא משרה או
תפקיד בה...").

לבית המשפט הנכבד סמכות **מקומית** לדון בעתירה, שכן ההחלטה ניתנה על ידי המשיבה, שמושבה
בירושלים.

האגרה: 2,329 ₪, בהתאם לפרט 20 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

הליך נוסף: אין הליך נוסף תלוי ועומד בעניינים הנוגעים לעתירה זו.

ואלה נימוקי העתירה:

הרקע לעתירה ובקשה לדיון דחוף

1. העותרים, טספאי (טספיה) ובנצ'י (באנצ'איהו) קסאו, הם הוריה של הילדה היימנוט קסאו. ביום ראשון, 25.2.2024, נעלמה היימנוט, אז בת 9, ומאז אבדו עקבותיה. דומה, כי תמונתה של הילדה שנעלמה והחרדה לגורלה מלווים רבים מאוד בישראל מאז:

2. היימנוט ובני משפחתה עלו מאתיופיה בשנת 2020, והתגוררו במרכז הקליטה ברחוב צה"ל 9 בצפת.
3. בשעות הערב ביום היעלמה היא יצאה עם חברותיה לחלק עלונים לתמיכה במועמד לראשות העירייה, ונראתה לאחרונה במצלמת אבטחה של מרכז הקליטה בשעה 19:25. באותו הערב דיווחה משפחתה למשטרה כי היא נעדרת.
4. חיפוש נרחבים לאיתורה נערכו במשך ימים ארוכים, בהשתתפות כוחות משטרה, יחידות חילוץ וכלבנים, אזרחים מתנדבים, ועוד. ואולם, כל אלה לא הצליחו לעלות על עקבותיה. בהמשך הועברה החקירה ליחידת להב 433 של המשטרה. עד היום, במשך כשנתיים וחצי, היימנוט לא נמצאה, ולמשפחתה לא הוצג ולו קצה חוט שיכול להצביע על אשר עלה בגורלה.
5. העותרים משקיעים מאז היעלמה של בתם את זמנם ומרצם במאבק למציאתה. הם עומדים בראש מטה המאבק, ובשנה שעברה הקימו עמותה לריכוז, "העמותה למען היימנוט" (כך במקור, בהתאם לתעתיק השם מאמהרית לעברית). במסגרת המאבק הם הובילו בין היתר אירועים ומחאות בדרישה להגברת המאמצים לאיתורה, כגון התכנסות לתפילה בכותל המערבי בחג החנוכה האחרון, הפגנה מול משרדי להב 433 בתאריך 5.5.2026 במלאות 800 ימים להיעלמה, וצעדה בתל אביב בתאריך 24.6.2026 במלאות 850 ימים.
6. במסגרת מאבקה מבקשת המשפחה להקים עתה מאהל מחאה מול מוקדי השלטון בירושלים.
7. ביום 6.7.2026 פנה מר טספאיה בישאו, פעיל המסייע בידי המשפחה, לגבי רותי אמסלם, האחראית על בקשות לקיום מחאה בשטח ציבורי בעיריית ירושלים, בבקשה להקים מאהל ברחבה שמול בית המשפט העליון. הובהר, כי המשפחה מבקשת להקים את המאהל שלה

בסמוך למאהל המחאה של "פורום הגבורה", אשר חבריה אישרו למשפחה להשתמש בתשתיות המאהל שלהם. יום לאחר מכן, ב-7.7.2026, ענתה גב' אמסלם בהודעה טלפונית, כי הבקשה מסורבת: "לאחר בחינת הבקשה על ידי הגורמים המקצועיים והמוסמכים בעירייה, הוחלט כי לא ניתן לאשר את הקמת אוהל המחאה במיקום המבוקש. ההחלטה התקבלה בהתאם למדיניות העירייה בעניין ההצבה במרחב הציבורי ובשים לב לשיקולים מקצועיים הנוגעים לניהול המרחב הציבורי, בטיחות הציבור, ושמירה על הסדר הציבורי והשימוש השוויוני במרחב".

8. המשפחה לא אמרה נואש, ומר בישאו שב ופנה לגב' אמסלם באמצעות הטלפון, בבקשה חדשה לקיים מאהל מחאה מול הכנסת. במקום ניצב מאהל בעניין השבת החטופים מעזה, שניהל מר יעקב גודו. המשפחה סיכמה עימו, שתוכל להחליפו במאהל עם סיום מחאתו. ביום 26.7.2026 הגיע מר בישאו למקום על מנת לקדם אפשרות זו, אך חבר במאהל עדכן אותו, כי למיטב הידיעה העירייה לא מאשרת למשפחה להיכנס במקומם למאהל ולהמשיך אותו, וכי עליהם להגיש בקשה חדשה.

9. בתחילת חודש אוגוסט 2026 שוב פנו פעילים במטה המחאה לעירייה בטלפון בניסיון נוסף לקבלת אישור למאהל. זה הפעם ביקשו להקים את המאהל ברחוב עזה פינת רחוב בלפור, מול מעונו הרשמי של ראש הממשלה. הפעילים ביקשו להקים את המאהל ברחבה שבה עמד מאהל מטה המאבק לשחרור החטופים עד זה לא מכבר, ושב שכו מאהלי מחאה נוספים רבים לאורך השנים. גם בקשה זו סורבה.

10. העותרים פנו לסיוע האגודה לזכויות האזרח בישראל, העותרת 3 (להלן: **האגודה**), בבקשה שתסייע בידם לבקש את הקמת מאהל המחאה בסמוך למשרד ראש הממשלה (במפגש הרחובות זוסמן וקפלן בירושלים).

11. ביום 15.9.2026 פנתה האגודה בבקשה רשמית. הבקשה כללה טופס על פי "נוהל קיום מחאות במרחב הציבורי בירושלים" (נוהל מס' 04.02.15 מיום 29.8.2017) (להלן: **הנוהל**) ומכתב נלווה בעניין חובותיה של העירייה לאפשר מחאה כאמור.

העתק המכתב למשיבה מיום 15.9.2026 מצ"ב ומסומן ע/1.

העתק הטופס הנלווה למכתב למשיבה מיום 15.9.2026 מצ"ב ומסומן ע/2.

העתק נוהל קיום מחאות במרחב הציבורי בירושלים מצ"ב ומסומן ע/3.

12. למחרת, 16.9.2026, התקבלה תשובתו של היועץ המשפטי של העירייה, עו"ד חיים נרגסי. עו"ד נרגסי הביע בשמו ובשם העירייה הזדהות עם כאבה של המשפחה, וייחל שהמאמצים להשבתה של היימנוט יישאו פרי במהרה. ואולם, לגוף העניין, הגם שדיבר בשבח חופש הביטוי, דחה את הבקשה בתואנה, כי הצבת אוהלים או מאהלים במרחב הציבורי לתקופות ממושכות "יוצרות מטבע הדברים, ברוב המקרים ככולם, קשיים משמעותיים ומגבילים לרבות מפגעי תברואה, בטיחות ונגישות להולכי הרגל בכלל ולאנשים בעלי מוגבלות ו/או עגלות נכים ו/או עגלות ילדים בפרט". מטעמים אלה, "ובהתאם למדיניות העירונית שנועדה להבטיח את שמירת האיזון בין חופש המחאה לבין חובת העירייה להגן על האינטרס הציבורי הרחב ועל תקינות השימוש במרחב הציבורי, בצער רב, לא ניתן להיעתר לבקשה להקמת מאהל המחאה במתכונת המבוקשת".

העתק תשובת המשיבה מיום 16.9.2026 מצ"ב ומסומן ע/4.

13. מכאן עתירה זו, ועימה הבקשה לדיון דחוף. העותרים מבקשים להקים את מאהל המחאה באזור בו הוקמו מאהלי מחאה אינספור בשנים האחרונות, ולזעוק את זעקתם למול משרד ראש הממשלה ומוקדי השלטון בישראל. הם תפצים לעשות כן למשך חודש ימים, בעיצומם של חגי תשרי, ולגייס עניין במאבקם ותמיכה בו.

אשר על כן, בית המשפט הנכבד יתבקש לקבוע את העתירה לשמיעה בדחיפות.

הטיעון המשפטי

14. חופש המחאה הוא זכות חוקתית מהמעלה הראשונה, הקשורה בטבורה לחופש הביטוי ומהווה מכשיר מרכזי להבעת דעות ולהעלאת סוגיות על סדר היום הציבורי. "היא מזכויות היסוד של האדם בישראל. היא מוכרת, בצד חופש הביטוי או מכוחו, כשייכת לאותן חירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי" (בג"ץ 153/83 לוי נ' מפקד המחוזי הדרומי של משטרת ישראל, פ"ד לח (2) 393, 398 (1984) (להלן: עניין לוי); בג"ץ 6536/17 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' משטרת ישראל, פסקה 18 לחוות דעתה של השופטת (כתוארה אז) חיות (8.10.2017) (להלן: עניין כיכר גורן); בג"ץ 5882/18 אפשטיין קרויס נ' משטרת ישראל, פסקה 5 לחוות דעתה של השופטת ברון (19.8.2020); בג"ץ 148/79 סער נ' שר הפנים והמשטרה, פ"ד לד (2) 169 (1979) (להלן: עניין סער); בג"ץ 2481/93 דיין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 (1994) (להלן: עניין דיין)).

15. זכות ההפגנה במרחב בציבורי נדונה פעמים רבות בפסיקה, וזו קבעה, כי שטחים ציבוריים ועירוניים, דרכים, כיכרות, רחובות ועוד הינם המרחבים המרכזיים בהם ניתנת זכות ההפגנה למימוש. "הכבישים והרחובות נועדו להליכה ולנסיעה, אך אין זו מטרתם היחידה. הם אף נועדו לתהלוכות, למצעדים" (עניין סער, בעמ' 177). הם נועדו אף למשמרות מחאה.

16. כל מחאה, מעצם טבעה, משנה משגרת החיים העירונית ויוצרת הפרעה או מטרד במידה כזו או אחרת. אולם אין בכך כדי ליצור משטר רישוי מראש לכל פעולת מחאה ולפגוע באופן קשה בחופש הביטוי. "ברוב רובם של המקרים אין הפרט מבקש לקיים אסיפה במדבר. הפרט מבקש לקיים אסיפה ברחובותיה הסואנים של העיר, או על מדרכותיה השקטות של שכונת מגורים. הוא מבקש להעביר מסר שייקלט על ידי זולתו באמצעות נוכחות פיזית, ובכך הוא עשוי לפגוע בזכותו של הזולת ובאינטרס הציבורי" (עניין דיין, בעמ' 474).

17. מרחבים ציבוריים ומרכזיים בעיר מהווים מטבעם אתרים לקיום מחאות נגד פעולות השלטון. הפגנות בהם מתיישבות עם אופיה של מדינה דמוקרטית ומאפשרות חשיפה רחבה: "שטחיה הציבוריים של רשות מקומית, מהווים במה אפקטיבית לשם השמעת דעות והחלפת רעיונות ועל כן שלילת נגישותם בפני הביטוי הפוליטי עלולה לפגוע קשות בעקרון חופש הביטוי" (עע"ם 3307/04 קול אחר בגליל נ' המועצה האזורית משגב, עמ' 3 לפסק הדין (4.4.2005)).

18. כך בכלל, וכך במיוחד בירושלים. ריבוי המחאות בעיר הבירה אינו מהווה צידוק להגבלת חופש המחאה ולהצרת פעילותם של מפגינים בעיר. יפים לעניין זה דבריו של השופט (כתוארו דאז) ברק: "הטענה כי תושבי העיר מופרעים פעם אחר פעם באורחות חייהם הרגילות ובחופש התנועה שלהם, בעקבות מאורעות חשובים וביקורים של אישים רמי מעלה אין בה די כדי

לשלול את זכות התהלכה ברחובה של עיר. תושביה של עיר – **ובעיקר תושביה של בירה** – חייבים ליטול על עצמם את אי הנוחות הנגרמת מאירועים ממלכתיים וציבוריים, ואין באלה כדי להגביל את זכותו של האזרח להפגין" (עניין **סער**, בעמ' 177. ההדגשה הוספה).

19. בקיום הפגנות דווקא במקומות המסמלים את מעוז השלטון מקבל חופש הביטוי משמעות מיוחדת. ברי, כי הפגנות במקומות אלה מיועדות למשוך את תשומת הלב של מקבלי ההחלטות. לעיתים תכופות הפגנות מסוג זה משמשות לא רק כאמצעי יעיל להביא לידיעתו של איש הציבור את עמדתם של המפגינים ביחס למעשיו, אלא גם לשם הפעלת לחץ עליו ולשם יצירת "אירוע תקשורתי". הגבלת המחאה במקומות אלה מעבירה את המסר הפסול, כי השמעת ביקורת על השלטון תותר באופן מוגבל בלבד.

20. כידוע, בהתאם למעמדו הרם והחוקתי של חופש המחאה, אין להגבילו ללא הסתברות קרובה לוודאי לפגיעה ממשית, קשה ורצינית בביטחון הציבור או בשלום הציבור, ורק במידה הנדרשת כדי למנוע פגיעה כאמור (בג"ץ 5078/20 **פדידה נ' משטרת ישראל**, פסקה 21 לפסק הדין (19.8.2020) (להלן: **עניין פדידה**); עניין **כיכר גורן**, פסקה 19 לפסק דינה של השופטת (כתוארה אז) חיות).

21. הוודאות הקרובה חייבת להתבסס על ראיות קונקרטיות: "אין די באפשרות תיאורטית. הדרישה היא לראיות 'של ממש'... אין די בהשערות, בספקולציות ובחששות. טיעון על אפשרות ממשית של פגיעה בביטחון הציבור אינו מספיק" (עניין **לוי**, פסקה 16 לפסק הדין; ור' גם בג"ץ 4712/96 **סיעת מרצ נ' מפקד מחוז ירושלים**, פ"ד נ(2) 822, פסקה 9 לפסק דינו של השופט אור (1996); בג"ץ 8988/06 **משי זהב נ' מפקד מחוז ירושלים**, פסקה 10 לפסק דינה של הנשיאה ביניש (27.12.2006); בג"ץ 5277/07 **מרזל נ' מפקד משטרת מחוז ירושלים**, פסקה 7 לפסק הדין (20.6.2007) (להלן: **עניין מרזל**)).

22. ועוד: הגבלת השימוש במרחב הציבורי לביטוי – כלומר, פגיעה בזכויות אדם – יכולה שתהא אך בהתאם לפסקת ההגבלה שבסעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו: בהסמכה מפורשת בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה ותוך שהפגיעה אינה עולה על הנדרש.

23. יסודה של דרישת ההסמכה המפורשת בעקרון חוקיות המינהל, ובחזקה הפרשנית ולפיה המחוקק אינו מתכוון להסמיך את הרשות המינהלית לקבוע הסדרים ראשוניים-מהותיים, ובהם כאלה המותירים פתח רחב לפגיעה בזכויות אדם (אהרן ברק **פרשנות במשפט** חלק ב 530-527 (1993); בג"ץ 10203/03 **"המפקד הלאומי" בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד סב(4) 715, פסקה 10 לפסק דינה של הנשיאה ביניש (2008)).

24. רשות מקומית עוסקת בתחום הסדר הציבורי בהסרת מכשולים, פינוי אשפה ופסולת, מניעת לכלוך, צמצום רעש, שימור הרחובות, ניקוי המדרכות, ועוד ועוד.

25. רשות מקומית עוסקת במתן היתר להצבת "מכשולים", וגם זאת רק בכפוף להוראות הדין – בסמכות ובמידתיות. היא אינה עוסקת באסדרת אירועים שבני אדם רשאים לקיים במרחב הציבורי – אירועי מחאה, אירועים פוליטיים וכו'. כל אדם, כל חבר בני אדם, רשאים, ככלל, לפעול במרחב הציבורי ללא צורך באישורה של הרשות המקומית ולממש בו ביטויים שונים.

אם, חלילה, יש חשש לעימותים, לחיכוכים או להפרות סדר בגין ביטוי של אדם או קבוצה – זהו עניין למשטרת ישראל לענות בו, ולא לרשות המקומית.

26. סמכותה של המשיבה לעניין אירועים במרחב הציבורי יונקת מדברי חקיקה אלה:

א. סעיף 235(3) לפקודת העיריות הקובע: "בעניין רחובות תעשה העיריה פעולות אלה: ... תמנע ותסיר מכשולים והסגת גבול ברחוב".

ב. סעיף 39(א)(1) לחוק עזר לירושלים (שמירת הסדר והניקיון), התשל"ח-1978 (להלן: **חוק העזר**) אשר קובע הוראה לעניין "מכשול ברחוב": "לא יניח אדם, לא ישאיר, לא יקים, לא יתלה ולא יטיל ברחוב, לא יבליט מעל לרחוב, ולא ירשה להניח, להשאיר, להקים, לתלות או להטיל ברחוב או להבליט מעל לרחוב, כל דבר, אלא אם דרוש לעשות כן לטעינת הדבר או לפריקתו ותוך כדי פריקתו או טעינתו ולא יותר מן הזמן הסביר הדרוש לכך, אלא אם ניתן לכך היתר בכתב מאת ראש העיריה ובהתאם לתנאי ההיתר".

27. אכן, כאשר מדובר בתפיסה מתמשכת של שטח ציבורי ובהצבת מתקנים לצורכי שהייה, לינה או מגורים, קיימת הצדקה לבחינת ההצבה לפי דיני הסדר והניקיון ולפי דרישת היתר (ע"מ 3829/04 **טויטו נ' עיריית ירושלים** (6.12.2004)). ואולם, ככלל, חופש הביטוי אינו נושא הנתון לגדרי סמכותה הטבעית של הרשות המקומית, ואין בנמצא הוראת חוק המסמיכה רשויות מקומיות לפגוע בזכות היסוד החוקתיות כנדרש בפסקת ההגבלה (ע"מ 1775/20 **התנועה למען איכות השלטון נ' עיריית ירושלים**, פסקאות 25-26 וכן 58 לפסק דינו של המשנה לנשיאה מלצר (24.9.2020) (להלן: **עניין בית הנשיא**); עניין **כיכר גורן**, פסקה 14 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) פוגלמן (8.10.2017)). ההוראה המסמיכה סילוק מכשולים והסגות גבול מהרחוב אינה נוגעת במפורש או במשתמע להסדרת חירות הביטוי והאסיפה. לא ניתן לראות בה הסמכה מפורשת לפגיעה בזכויות אדם.

28. כל שהרשות המקומית מוסמכת לעשות בעניין זה, הוא להסדיר אמצעי מחאה שמוצבים על הקרקע, בהם אוהלים, מתוקף סמכותה למנוע הצבת מכשולים במרחב הציבורי (עניין **פדידה**, פסקה 3 לפסק הדין).

29. סוגיית הקמת מאהלי מחאה אינה חדשה עימנו. מבלי להלאות בכלל ההליכים לאורך השנים, נציין כי היא נדונה, גם במעורבות היועץ המשפטי לממשלה, בעניין עיריית תל אביב-יפו (ע"מ 8408/12 **חצב נ' עיריית תל אביב-יפו** (7.10.2014) (להלן: **עניין חצב**)), ובהמשך לכך גם בפני בית המשפט הנכבד בין השנים 2015-2017 בעניינה של עיריית ירושלים (ע"מ (ירושלים) 51488-07-15 **רוטלוי נ' עיריית ירושלים** (4.9.20217) (להלן: **עניין רוטלוי**)).

30. ההליכים בעניין **חצב** ובעניין **רוטלוי** הובילו למתן היתרים כלליים להקמת מאהלי מחאה לתקופות קצרות בשתי הערים (ובערים אחרות) ולאימוץ נהלים חדשים על ידי הרשויות המקומיות לעניין הקמתם לתקופות ממושכות יותר.

31. במסגרת עניין **רוטלוי** הוגשה בחודש פברואר 2017 הודעת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לנוהל המשיבה כאן, כפי שעמד בתוקפו באותו מועד. היועץ המשפטי לממשלה סבר, כי הנוהל עורר קושי במישור הסמכות ומחמת הפגיעה בחופש הביטוי. הוא קבע שראוי שנוהל העירייה יהיה כתוב בלשון המאפשרת לסטות מהכללים הכתובים במקרים המוצדקים. את סמכותה של העירייה לדרוש רישיון להצבת מכשולים לצורך מחאה יש לפרש נוכח מעמדם הרם של חופש

הביטוי והזכות להפגין, קרי בראי מבחני פסקת ההגבלה, מבחן הוודאות הקרובה וכללי המשפט המינהלי. יש להקל ככל הניתן על מימושן של זכויות אלה בתנאי מתן הרישיון. לאור חשיבותו של חופש הביטוי הפוליטי, ככלל אין מקום להגביל מחאות בסמוך למוקדי שלטון מעבר להגבלות הקיימות לגבי מקומות אחרים ברחבי העיר.

העתק עמדת היועץ המשפטי לממשלה בעניין **רוטלוי** מצ"ב ומסומן **ע/5**.

32. היועץ המשפטי לממשלה שב והתייצב על מנת לחוות דעתו בהליך נוסף בפני בית משפט נכבד בזה (עת"ם (ירושלים) 14921-11-20 **השכל נ' עיריית ירושלים**). במסגרת חוות דעתו מחודש פברואר 2021 הדגיש בעניינה של עיריית ירושלים, כי –

"... הזכות להצבת אמצעי מחאה פיזי – דוגמת שלט, סככת מחאה או אוהל מחאה – היא נגזרת מובהקת של חירות ההפגנה; וכי מבחן הוודאות הקרובה לפגיעה בחופש הביטוי שנקבע בפסיקה מקדמת דנא (ראו: בג"ץ 73/53 **חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים**, פ"ד ז 871 (1953)) הוא זה שצריך לחול בבוא העירייה לשקול הטלת תנאים על הצבת מכשולים שמשמשים כחלק מחופש הביטוי וההפגנה במרחב הציבורי, וזאת תוך איזון אל מול האינטרסים האחרים שהעירייה אמונה עליהם. המדובר בדרישה לקיומה של ודאות קרובה לפגיעה קשה ורצינית בסדר הציבורי או בשלום הציבור, כאשר בהתקיימות מבחן זה יוטלו תנאים רק במידה הנדרשת על מנת למנוע פגיעה כאמור." (פסקה 6 לחוות הדעת).

33. בהמשך לכך הפנה היועץ המשפטי לממשלה לפסיקתו של המשנה לנשיאה מלצר בעניין **בית הנשיא והבהיר**:

"בהתאם לאמור בפסק דינו של כבוד המשנה לנשיאה מלצר בעניין **בית הנשיא** לעיל, המבחן שאמור להנחות את העירייה בקביעת ויישום אמות המידה מטעמה הוא מבחן הוודאות הקרובה לפגיעה קשה ורצינית בסדר הציבורי ובאינטרסים האחרים שהעירייה אמונה עליהם." (שם בפסקה 34 לחוות הדעת).

34. לאורכה ולרוחבה של העמדה חיווה היועץ המשפטי לממשלה דעתו, כי עיריית ירושלים, אימצה לה נוהל קשיח, פוגעני חוקתית, הכולל שורה של הסדרים לא מידתיים, ואשר אינו מעניק משקל לחשיבות הגדולה של הזכות להפגין בבירת ישראל. העירייה מעניקה משקל יתר לשיקול סדר וניקיון, חזות העיר, פגיעה במקום החיים והבטחת חופש התנועה, ואינה עורכת איזונים מתאימים ונאותים ביניהם לבין חופש הביטוי. עוד נקבע, כי היותה של ירושלים עיר הבירה, שבה ממוקמים מרבית מוסדות השלטון, מקים חשיבות מוגברת לנוהל שיבטיח את חופש המחאה, וצריך היה להביא לכך שיאפשר קיום מחאות, גם אם הן מקשות על השגרה במרחב הציבורי. נוהל העירייה, לפי היועץ המשפטי לממשלה, מציב קשיים, דורש אישורים מרובים, ולא נותן את הדעת למחאות שונות בנסיבות מיוחדות. "כזאת, לא נעשה – לא בנוהל העירייה ולא בהפעלת שיקול הדעת הפרטני שמסרב לסטות מהכתוב בנוהל" (שם, בפסקה 102 לחוות הדעת).

העתק עמדת היועץ המשפטי לממשלה בעניין **השכל** מצ"ב ומסומן **ע/6**.

35. כך בכלל, וכך גם בענייננו. המשיבה אמנם הביעה הזדהות עם מאבקם של העותרים, ואף שילמה מס שפתיים לחופש הביטוי, ואולם, זולת פירוט האינטרסים הכלליים שעליהם היא מופקדת, לא הצביעה על כל ודאות קרובה לפגיעה קשה ורצינית בסדר הציבורי או אף באותם אינטרסים עליהם הצביעה בשל המחאה הקונקרטית המבוקשת.

36. נשוב ונדגיש: נוהל העירייה צריך לאפשר אף סטייה ממנו, ואת סמכותה של העירייה לדרוש רישיון להצבת מכשולים לצורך מחאה יש לפרש נוכח מעמדם הרם של חופש הביטוי והזכות להפגין, קרי בראי מבחני פסקת ההגבלה, מבחן הוודאות הקרובה וכללי המשפט המינהלי. יש להקל ככל הניתן על מימושן של זכויות אלה בתנאי מתן הרישיון. לאור חשיבותו של חופש הביטוי הפוליטי, ככלל אין מקום להגביל מחאות בסמוך למוקדי שלטון.

37. החלטתה של המשיבה אינה מקיימת אף אחד מעקרונות אלה. למעשה, החלטתה של המשיבה אינה מבוססת על כל נתון קונקרטי הנוגע למחאה עסקינה, אלא נתלית ב"טבע הדברים"; "ברוב המקרים ככולם"; "ב"קשיים משמעותיים ומגבילים לרבות מפגעי תברואה, בטיחות ונגישות להולכי הרגל בכלל ולאנשים בעלי מוגבלות ו/או עגלות נכים ו/או עגלות ילדים בפרט". עוד ציינה המשיבה, כי דחתה את הבקשה "בהתאם למדיניות העירונית". מילים אחרות: המשיבה לא הציגה איזה איזון שנערך, וממילא לא הראתה כי התועלת שבמניעת המחאה עולה על הנזק לזכויות היסוד של העותרים. איזון קונקרטי לא נערך כלל. המשיבה הציגה **מדיניות עירונית כללית**, החותרת תחת הוראות הדין הברורות המחייבות אותה.

אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבה להתיר את קיום המחאה כמבוקש בפתח העתירה.

17 בספטמבר 2026

עדן גלעד, עו"ד

עודד פלר, עו"ד

ב"כ העותרים